

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Subsidieregeling wolf-werende rasters provincie Utrecht 2023	TELEFOONNUMMER	+31652769586
DATUM	12-12-2023	E-MAILADRES	madeleine.gerretsen@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1451650717-8262	DOMEIN/OPGAVE	LLO
VAN	Madeleine Gerretsen	TEAM	NEL
		PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk
BIJLAGE	Subsidieregeling wolf-werende rasters		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op basis van het door de provincies vastgestelde addendum 2023, behorend bij het Interprovinciale wolvenplan 2019, hebben wij een driejarige subsidieregeling vastgesteld voor een bepaald gebied. Hoefdierhouders in onze provincie geven we zo de gelegenheid maatregelen te nemen ter bescherming van hun dieren tegen een mogelijke aanval door een wolf. De subsidieregeling wolf-werende rasters valt binnen het kader van conflict mitigerende maatregelen, net zoals de tegemoetkomingen in schade bij een doodgebeten dier. De regeling gaat open in januari 2024 voor geregistreerde houders van dieren, die met behulp van rasters hun dieren willen beschermen tegen mogelijke aanvallen door een wolf. Ook dierhouders die in de periode van 26 mei 2023 t/m 31 december 2023 al rasters hebben aangeschaft, komen voor subsidie in aanmerking. Subsidie kan worden aangevraagd voor gronden gelegen binnen het leefgebied van de wolf, de Utrechtse Heuvelrug ruim begrensd, zoals is aangegeven op het kaartje bij de regeling. De regeling geldt voor drie jaar en loopt tot en met 25 mei 2026. Na die periode is het uitgangspunt dat de dierhouder gewend is aan een situatie waarin de wolf aanwezig is en zelf zorgdraagt voor de bescherming van zijn dieren. Het gaat dus om een tijdelijke subsidieregeling. De eerste openstelling is voor het jaar 2024.

Inleiding:

Een dierhouder is, in principe, zelf verantwoordelijk voor het beschermen van zijn/haar dieren tegen roofdieren op grond van artikel 1.6, derde lid van het Besluit houders van dieren. De wolf is een nieuw element in het landelijk gebied, die grotere prooien pakt ten opzichte van de al langer aanwezige roofdieren. Om die reden ondersteunen we de houders van hoefdieren door hen subsidie te verstrekken voor de kosten die gepaard gaan met een goede bescherming tegen roofdieren. De terugkomst van de wolf ligt gevoelig. Mensen zijn bang dat hun dieren gedood of verwond worden. Ook zijn zij bang voor zichzelf of hun kinderen. Veelal kunnen conflicten met wolven voorkomen worden, onder andere door maatregelen te nemen. Om die reden informeren wij u over het bestaan van deze nieuwe driejarige regeling.

De aanschaf van rasters is subsidiabel als deze voldoen aan de criteria van de Faunaschade Preventiekit module wolven. Buiten het aangewezen leefgebied wolf zijn er geen subsidiemogelijkheden voor wolf-werende rasters. Wanneer er (binnen en) buiten deze begrenzing hoefdieren worden gedood door de wolf, kan de hoefdierhouder

een tegemoetkoming in de schade aanvragen bij BIJ12. Alle geregistreerde hoefdierhouders (ook hobbymatig) komen in aanmerking voor subsidie. Verder zijn er provincies die de subsidieregeling beperken tot schapen- en geitenhouders, maar inmiddels wel verbreding overwegen. Wij hebben de keuze gemaakt om houders van alle soorten hoefdieren, verder gespecificeerd binnen de regeling, in aanmerking te laten komen voor subsidie. Het kan namelijk voorkomen dat ook andere diersoorten dan schapen en geiten bescherming tegen de wolf behoeven. De regeling wordt niet opengesteld voor Terrein Beherende Organisaties (TBO's). Behalve een financiële tegemoetkoming in geval van conflicterende situaties is de gedachte achter de regeling namelijk ook draagvlak krijgen/houden voor de aanwezigheid van de wolf in Nederland. Voor TBO's kunnen we ervan uitgaan dat dit draagvlak er is. Het maximale subsidiebedrag per aanvrager is € 20.000. Het subsidieplafond voor 2024 is € 150.000. Dit bedrag is met name gebaseerd op ervaringen uit andere provincies.

Toelichting:

Het leefgebied van de wolf, de Utrechtse Heuvelrug ruim begrensd, hebben wij bepaald op basis van habitat voorkeur van de wolf. De Utrechtse Heuvelrug komt qua habitat overeen met de kenmerken die wolven nodig hebben om zich te kunnen vestigen. Bekend is dat wolven met territoria (gevestigde wolven) zich ophouden in bosrijk gebieden, waar de bosbedekking minimaal 47% is. Ook is bekend dat paartjes holen moeten kunnen maken, die slecht toegankelijk zijn voor mensen, om hun jongen daarin te beschermen (De wolf terug in Nederland: Een factfinding study — Research@WUR). Dit is op de hoger gelegen Utrechtse Heuvelrug goed mogelijk, dergelijke holen kunnen in lager gelegen gronden niet gemaakt worden. Het leefgebied wordt niet beperkt door de gemeenten gelegen binnen de Utrechtse Heuvelrug, maar ook door de daarom heen liggende gemeenten waarvan het landelijk gebied gemakkelijk toegankelijk is voor wolven. Dit betekent dat het leefgebied de buitengrenzen van de gemeenten Amersfoort, Soest, Baarn, De Bilt, Bunnik, Zeist, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede, Woudenberg, Rhenen, Renswoude, Houten en Leusden betreft. Op de Utrechtse Heuvelrug gevestigde wolven maken 'uitstapjes' naar het omliggende landelijk gebied voor voedsel. Het is dan ook juist daar nodig om wolfwerende raster te plaatsen. De overige gemeenten in de provincie Utrecht zijn verder afgelegen van de Utrechtse Heuvelrug, bestaan vooral uit stedelijk gebied, zijn slecht te bereiken door infrastructuur en kanalen en rivieren en/of hebben geen geschikt vestigingshabitat voor wolven.

Vervolprocedure / voortgang:

De regeling wordt nu opengesteld voor het eerste jaar, 2024, hiervoor is er financiële dekking. De financiering voor de jaren 2025 en 2026 is onder voorbehoud van de besluitvorming Kadernota 2025. De kosten voor deze regeling voor de jaren 2025 en 2026, maken onderdeel uit van het totaal aan middelen benodigd voor het Ontwerp Omgevingsprogramma Faunabeleid en Monitoring (OFM). Bij de Kadernota 2025 zal een voorstel worden gedaan om voor de uitvoering van het OFM aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

We informeren u over de benutting van deze regeling via de faunarapportages.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen